

Na osnovu člana 67. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 26/08 i 21/09), člana 78. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ br.10/04, 21/06 i 26/08) i člana 110. Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 23/10), ministar za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo donosi

P R A V I L N I K

o stručnom usavršavanju odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika u odgojno-obrazovnim ustanovama

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet pravilnika)

- (1) Ovim pravilnikom se propisuju programi i način organizovanja stalnog stručnog usavršavanja odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i domovima učenika (u daljem tekstu – ustanova).
- (2) Odgajatelji, nastavnici i stručni saradnici obavezni su da se stručno usavršavaju i kontinuirano educiraju u toku cijelog radnog vijeka.
- (3) Pod stalnim stručnim usavršavanjem odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se praćenje, usvajanje i primjena savremenih dostignuća u nauci i praksi radi ostvarivanja ciljeva i zadataka odgoja i obrazovanja i unapređivanja odgojno - obrazovne prakse.

II STRUČNO USAVRŠAVANJE

Član 2.

(Cilj stručnog usavršavanja)

- (1) Radi unapređenja i praćenja razvoja određene naučne discipline, pedagoške teorije i prakse, praćenja savremenih obrazovnih tokova i njihove praktične primjene u radu odgajatelji, nastavnici i stručni saradnici su dužni da se kontinuirano stručno usavršavaju.
- (2) Cilj stručnog usavršavanja je individualni napredak i profesionalni razvoj odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika.
- (3) Kontinuirano stručno usavršavanje odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika usmjereno je na:
 - a) Osposobljavanje za samostalnost u planiranju i izvođenju odgojno-obrazovnog rada stručnog rada (u daljem tekstu – odgojno-obrazovni rad),
 - b) sticanje i unapređenje stručnih znanja koja su u funkciji stalnog profesionalnog razvoja u toku rada,
 - c) razvijanje i usavršavanje u odgojno-obrazovnim oblastima,
 - d) organizaciju i izvođenje odgojno-obrazovnog rada,
 - e) praćenje razvoja i postignuća djece i učenika,
 - f) uvažavanje individualnih sposobnosti i potreba djece i učenika u zavisnosti od uzrasta
 - g) razvijanje sposobnosti i vještina za učešće u timskom radu, sposobnosti i vještina uspješne

- komunikacije; razvijanje i njegovanje razumijevanja i uvažavanja **različitosti**.
- h) razvijanje spremnosti i osposobljavanje za stalni proces samovrednovanja, praćenja i unapređivanja vlastite prakse,
 - i) praćenje i primjena novih obrazovnih tehnologija,
 - j) prihvatanje roditelja kao partnera u procesu ostvarivanja odgojno-obrazovnih ciljeva, koji se odnose na stalno stručno usavršavanje i cjeloživotno učenje.

Član 3. (Organizacijske mogućnosti)

Organizacijske mogućnosti stručnog usavršavanja:

- a) Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade
- b) Visokoskolske ustanove
- c) Stručni organi ustanova
- d) Ostali subjekti u cijoj je djelatnosti oblast odgoja i obrazovanja.

Član 4. (Oblici stručnog usavršavanja)

Oblici stručnog usavršavanja su

- (1) individualni i
- (2) kolektivni.

Član 5. (Individualno stručno usavršavanje)

- (1) Individualno stručno usavršavanje radi sticanja novih znanja u struci i općem obrazovanju, odgajatelji, nastavnici i stručni saradnici ostvaruju samostalno prema sopstvenom interesovanju i izboru oblasti u kojima žele postići viši stepen znanja, kao i **potrebama ustanove**, praćenjem stručne literature, kurseva za sticanje određenih znanja i svih drugih oblika edukacije i.
- (2) Individualno stručno usavršavanje obuhvata:
 - a) Inovacije u nastavnom procesu
 - b) Obavljanje konsultacija i međusobnu razmjenu mišljenja i iskustava putem stručnih aktiva
 - c) **Izvodjenje oglednih časova**
 - d) Naučno-istraživački rad
 - e) Objavljivanje publikacija
 - f) Konsultacije s direktorom škole, pomoćnikom direktora i pedagogom i psihologom
 - g) Stalno praćenjenje stručnih listova i časopisa i druge stručne literature

Član 6. (Kolektivno stručno usavršavanje i sredstva)

- (1) Radi obnavljanja, proširivanja i produbljivanja stručnih, pedagoških, didaktičnih, metodičkih i općeobrazovnih znanja, kao i upoznavanje sa inovacijama iz struke, organizuje se kolektivno stručno usavršavanje.
- (2) Kolektivno stručno usavršavanje obuhvata:

- a) Učešće na savjetovanjima, seminarima, okruglim stolovima, radionicama, simpozijima, kursovima, stručnim i studijskim putovanjima i slično.
- b) Učešće u radu stručnih organa ustanove.
- c) Prisustvovanje oglednim i uglednim časovima sa posebnim težištem na uvođenje savremenih metoda i oblika rada u nastavi.

(3) Osnivač samostalno ili u saradnji sa drugim zainteresiranim ustanovama/institucijama je obavezan obezbijediti sredstva i ustanove za realizaciju aktivnosti predviđenih u stavu (2) ovog člana.

Član 7.

(Studijska i stručna putovanja)

- (1) Stručno putovanje, u smislu ovog pravilnika, jeste putovanje organizovano u zemlji ili inostranstvu radi unapređivanja znanja i iskustva u okviru struke, odnosno profesije nastavnika, odgajatelja i stručnih saradnika.
- (2) Studijsko putovanje, u smislu ovog pravilnika, jeste putovanje organizovano u zemlji ili inostranstvu radi sticanja uvida i unapređivanja znanja i iskustva u okviru oblasti, teme, odnosno aktivnosti vezane za konkretni posao nastavnika, odgajatelja i stručnog saradnika.
- (3) Stručno ili studijsko putovanje nastavnika, odgajatelja i stručnih saradnika **podliježe prijavljivanju** i odobravanju od strane Ministarstva.
- (4) Nastavnik, odgajatelj i stručni saradnik podnosi izvještaj organu odnosno ustanovi koja ga je uputila na stručno ili studijsko putovanje.

Član 8.

(Plan, Program i realizacija stručnog usavršavanja)

- (1) Ministarstvo samostalno i u saradnji sa visokoškolskim ustanovama i drugim ustanovama u čijoj je nadležnosti djelatnost odgoja i obrazovanja radi na individualnom i kolektivnom stručnom usavršavanju kroz programe obuke, stručne skupove, stručna i studijska putovanja.
- (2) *Plan stručnog usavršavanja nastavnika, odgajatelja i stručnog saradnika je sastavni dio godišnjeg programa rada ustanove i usklađen je sa razvojnim planom ustanove i rezultatima samovrednovanja i eksterne evaluacije ustanove*
- (3) Najviši stručni organ ustanove utvrđuje plan i program i prati realizaciju stručnog usavršavanja odgajateja, /nastavnika i stručnih saradnika.

Član 9.

(Vrste programa)

- (1) Programi za obuku i stručno usavršavanje mogu biti:
 - a) Obavezni
 - b) Po slobodnom izboru

- (2) Obavezni programi stručnog usavršavanja su oni koji se realiziraju po planu Ministarstva i škola, a koji prate potrebe za unapređivanje kvaliteta odgojno-obrazovnog procesa.
- (3) Lista obaveznih programa obuhvata sljedeće oblasti:
- Pedagoško-psihološka oblast,
 - didaktičko-metodička oblast,
 - uže stručna područja od značaja za predmet, odnosno poslove odgajatelja, nastavnika i stručnog saradnika
 - inkluzija
 - prevencija nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja
 - informaciono-komunikacijske tehnologije.
- (4) Programi obuke i stručnog usavršavanja odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika pružaju mogućnost sticanja znanja i vještina koje mogu biti povezane sa njihovim svakodnevnim profesionalnim radom.
- (5) Odobrenje-akreditaciju programa vrši nadležno ministarstvo u smislu da realizator obuke i program obuke ispunjava standarde kvalitete predviđene planom.
- (6) Ustanova osigurava nesmetano pohađanje obuke te stimulira profesionalno usavršavanje svojih zaposlenika.

Član 10.

(Obaveze odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika, ustanove i osnivača)

- (4) Odgajatelj, nastavnik i stručni saradnika je dužan da u toku dvije godine:
- prisustvuje seminaru iz oblasti struke **u trajanju od najmanje 12 sati**
 - prisustvuje seminaru iz oblasti inkluzivnog obrazovanja u trajanju od najmanje 6 sati**
- (5) Prisustvuje stručnom usavršavanju iz pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke oblasti. Organizator seminara izdaje potvrdu o učešću i obliku stručnog usavršavanja.

Član 11.

(Ogledni/ugledni čas)

- (1) Odgajatelji, nastavnici i stručni saradnici obavezni su prisustvovati oglednim/uglednim časovima koji se organiziraju u školi, a u okviru Stručnog aktiva čiji su članovi.
- (2) Odgajatelj, nastavnik koji ima položen stručni ispit obavezan je da jednom u (TRI) godine održi ogledni čas.
- (3) Stručni saradnik obavezan je da jednom u tri godine realizira ogledni čas ili stručno predavanje na sjednici Nastavničkog vijeća škole.
- (4) Odgajatelj, nastavnik i stručni saradnik sa najvišim stručnim zvanjem, obavezan je da održi ugledni čas jednom u tri godine.

Član 12.
(Izvještaj)

- (1) *Nastavničko vijeće u avgustu mjesecu razmatra izvještaj direktora/ice o stručnom usavršavanju nastavnika, odgajatelja i stručnih saradnika sa analizom rezultata primjene stečenih znanja i vještina.*
- (2) Izvještaj sa analizom iz stava (1) ovog člana sastavni je dio godišnjeg izvještaja i dostavlja se na usvajanje organu upravljanja, a po potrebi i Ministarstvu.

Član 13.
(Evidencija)

- (1) Evidenciju o učešću i obliku stručnog usavršavanja odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika vodi ustanova , a na osnovu koje se, između ostalog odgajatelj, nastavnik i stručni saradnik ocjenjuje.
- (2) Evidencija iz stava (3) ovog člana čuva se u ličnom dosijeu odgajatelja, nastavnika i stručnog saradnika.

III PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.
(stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja a bit će objavljen u Službenim novinama Kantona Sarajevo.

Član 15.
(prestanak važenja prethodnog akta)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o stručnom usavršavanju odgajatelja, nastavnika i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i domovima učenika („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj 19/04, od 10.08.2004. godine).

Broj: 11-04-38-.....
Sarajevo,

MINISTAR
Prof.dr. Elvir Kazazović, s.r